

A KMSZ véleménye a külképviseletekről és a tartós külszolgálatról szóló törvény korrigált tervezetéről

Általános megjegyzések:

A KMSZ üdvözli, hogy a külszolgálatról szóló törvény új tervezetében egy sor korábbi javaslat beépítésre került, a jelenlegi tervezet jóval összeszedettebb az előzőnél. Ugyanakkor sajnálattal állapítjuk meg, hogy a házastársak társadalombiztosítási és nyugdíjjárulékának ügyében visszalépésre került sor minden bizonnyal az illetékes minisztériumokkal történt egyeztetések okán. A szakszervezet továbbra is azt az álláspontot képviseli, hogy a külszolgálat során a családtagok nem szenvedhetnek hátrányt, ezért mindent el kell követni annak érdekében, hogy az őket érintő rendelkezések megnyugtatóan rendeződjenek.

Ugyancsak ragaszkodunk ahhoz az állásponthez, amely szerint a törvény csak abban az esetben támogatható, ha annak bevezetésével senki sem jár rosszabbul. A tervezet ezt nyilvánvalóan nem tudja garantálni, a későbbi számítások során azonban erre figyelemmel kell lenni. A jelenlegi szövegtervezet ugyanakkor határozottan jelzi, hogy bizonyos külképviseleteken kisebb vagy jelentősebb béremelésekre kerül sor. Ezt a tényt önmagában üdvözöljük. Egyúttal kívánatosnak tartjuk, hogy ez a lépés ne okozzon feszültséget, ezért az egyes kategóriák kialakítását a legnagyobb körültekintéssel javasoljuk meghatározni és mindenekelőtt megindokolni.

Reméljük, hogy a külszolgálati bérek emelkedése a későbbiek során a hazai bérek emelkedését is eredményezi majd, ellenkező esetben tovább folytatódik az a gyakorlat, hogy a külszolgálatról éppen hazaérkezők legfontosabb teendőjüknek nem az itthoni munkát, hanem a következő külszolgálat megszervezését tekintik, amivel a külpolitika számára kiemelten fontos hazai háttér tovább gyengül.

Megfontolandónak tartjuk a pályázati rendszer gyökeres átalakítását a később kidolgozásra kerülő miniszteri rendeletben. A rendszer ma átláthatatlan, kiszámíthatatlan, gyakran értelmetlen, a szaporodó kijelölések megkérdőjelezzik létjogosultságát. Ezért vagy átalakul, vagy megszűnik, ám jelenlegi állapotában csak feszültséget gerjeszt.

A KMSZ határozott véleménye, hogy a külszolgálatra csak a minden szempontból alkalmas és felkészült munkatársakat kell kiküldeni. Ezért az olyan kitételek, mint például a 16§(2) „az adott külképviselet vonatkozásában releváns idegen nyelvismeret teljesítésére – indokolt esetben – a kihelyező vezető legfeljebb egy év halasztást engedélyezhet”, számunkra elfogadhatatlanok.

A tervezettel kapcsolatos konkrét kérdések, javaslatok:

Ad 1. § (1), továbbá 2. § 5., és 13.

Az 1. sz. mellékletben felsorolt technikai munkaköröket jelenleg munkajogviszonyban álló kihelyezettek töltik be. A törvény hatályba lépésétől kezdve, a 16. § (1) bekezdése szerint csak kormánytisztviselők és kormányzati ügykezelők helyezhetők ki külszolgálatra, munkajogviszonyban állók nem, tehát ezeknek a munkaköröknek a betöltéséhez elvben kormányzati ügykezelői kinevezést kell adni, ami ellentétes a Kttv. előírásaival (ld. Kttv. 6. § 14.: *kormányzati, illetve közszolgálati ügykezelő: az, aki a közigazgatási szervnél közhatalmi, irányítási, ellenőrzési és felügyeleti tevékenység gyakorlásához kapcsolódó ügyviteli feladatot lát el*)

A már külszolgálaton lévőkre utal az átmeneti rendelkezések 36.§ (1) bekezdése: *„Az e törvény hatályba lépésekor munkajogviszonnyal tartós külszolgálatot teljesítő kihelyezett tekintetében e törvény rendelkezéseit munkakörének megfelelően kell alkalmazni”*. Ez sem ad egyértelmű eligazítást arra nézve, hogy milyen alapon vonatkoztathatók rájuk a törvény előírásai, a külképviselet vezető írásos és szóbeli utasításai, a külképviselet munkarendje, a munkavégzés különleges szabályai, stb. Az ezekben a munkakörökben foglalkoztatott, munkajogviszonyban álló kiküldöttek a törvénytervezet megfogalmazása szerint nem minősülnek kihelyezettnek és nem tagjai a külképviselet adminisztratív és technikai személyzetének.

Ad 6. § (1) b)

„A külképviselet vezető ... írásban – a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvénnyel (a továbbiakban: Kttv.), illetve a Munka Törvénykönyvéről szóló törvénnyel összhangban – meghatározza a külképviselet munkarendjét és a munkavégzés különleges szabályait...”

Ezzel a törvény a külképviselet-vezetőre olyan kötelezettséget ró, amelynek teljesítéséhez nem rendeli hozzá a megfelelő eszközöket. A folyamatos ügyelet és készenlét ellátása a külképviseleten rendszeres túlmunkát feltételez. A Kttv. és az MT szerint a túlmunkát díjazni, illetve szabadidő kiadásával ellentételezni kell. Ennek feltételei egyetlen külképviseleten sem adóttak. Célszerű lenne a külképviseleti biztonsági és konzuli ügyelet valamint a készenlét, továbbá ezek ellentételezésének alapvető szabályait ebben a törvényben, nem pedig alacsonyabb rendű jogszabályban meghatározni, különösen, ha azok eltérnek a Kttv. és az MT által megfogalmazott törvényi szabályoktól.

Ad 41. § (1)

Külszolgálaton szülő nőnek egyáltalán nem jár szülési szabadság. E jog elvételét a törvénytervezet semmilyen formában nem kompenzálja. Az Alaptörvény XVI. cikk (1) szerint *minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.*

A külképviseletek besorolásánál az „élhetőség” kifejezés helyett javasolunk más szót használni (elkerülendő az egyes diplomáciai képviseletek tiltakozását). Javaslataink: életkörülmények. Ennél a kategóriánál különösen indokolt lesz a későbbiekben a részletes magyarázat.

Bár a költségtérítési alapok és az azokhoz tartozó szorzók nem ismertek, a kiküldöttek számára valószínűleg kedvezőbb lenne, ha a házastársi pótlék nem a deviza-alapilletmény 10%-a lenne – hiszen ez adóköteles jövedelmet képez, arról nem is beszélve, hogy eddig a kihelyezett ellátmányának 25%-át tette ki, szintén adózott jövedelemként -, hanem a gyermekek után járó költségtérítéshez hasonlóan a lakhatási költségtérítés 10%-a lenne.

A 2017-ben már külszolgálaton lévőkre vonatkozó átmeneti rendelkezést azok esetében, akiket ez hátrányosan érint, korrigálni kell (az átmenet extrém esetben akár 2021-ig is elhúzódhat).

A törvénytervezet 10. pontja 32 § (1) bekezdése szerint „a kihelyezett a Kttv. jubileumi jutalomra tartós külszolgálatának megszűnésével és a Kttv. szerinti fizetési fokozatába való újra besorolásával válik jogosulttá.” A Kttv. szerint azonban: 150. § (1) A kormánytisztviselő 25, 30, 35, illetve 40 évi kormányzati szolgálati jogviszonyban töltött idő után jubileumi jutalomra jogosult. A jubileumi jutalom az említett kormányzati szolgálati jogviszonyban töltött idő betöltésének a napján esedékes.”

Budapest, 2016. február 17.

A KMDSZ Elnöksége nevében: Dr. Herczeg György elnök